

**SLJEDIVOST ZA PROIZVODE RIBARSTVA
UPUTA ZA PROIZVOĐAČE (RIBARE) TEMELJEM
UREDBE (EU) 2023/2842**

1. UVOD

Obzirom da 10. siječnja 2026. godine stupaju na snagu nove odredbe vezane za **sljedivost proizvoda ribarstva i akvakulturu za svježu, rashlađenu i smrznutu robnu skupinu**, koje propisuju obvezu uvođenja digitalne sljedivosti za sve subjekte u distribucijskom lancu, **od proizvođača odnosno od ulova/izlova do krajnjeg potrošača**, u ovom dokumentu smo izradili kratke upute za osiguranje sljedivosti proizvoda ribarstva za ribare, prve i sljedeće kupce u lancu distribucije. Važno je napomenuti da su ribarima i prvim kupcima svi podaci koje je potrebno osigurati u smislu sljedivosti dostupni na Portalu gospodarskog ribarstva. Uputama smo nastojali u glavnim crtama pojasniti koje su ključne obveze i kako ih je moguće primijeniti u praksi, imajući u vidu što je trenutno dostupno kroz propisan i uspostavljen način unosa i dostave podataka o ulovu, vaganju, prijevozu i prvoj prodaji.

- Uredba (EU) 2023/2842 je stupila na snagu 9. siječnja 2024.
- Dio koji se odnosi na sljedivost proizvoda ribarstva u primjeni je **od 10. siječnja 2026. godine**
- Cilj je osigurati od strane proizvođača **digitalnu sljedivost proizvoda ribarstva** kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije, od izlova ili sakupljanja do maloprodaje (krajnjeg potrošača) – uz mogućnost kontrole i identifikacije svake **serije/lota** proizvoda u digitalnom obliku.

2. KLJUČNE ODREDBE ČLANKA 58 UREDBE (EU) 2023/2842 I OSTALIH POVEZANIH ODREDBI U ODNOSU NA SLJEDIVOST PROIZVODA RIBARSTVA

Članak 58.	Što propisuje i kako se provodi u praksi?
Stavak 1.	Ne dovodeći u pitanje zahtjeve u pogledu sljedivosti utvrđene u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća, gospodarski subjekti razvrstavaju proizvode ribarstva i akvakulture u serije i oni moraju biti sljedivi u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, od faze ulova ili sakupljanja do faze maloprodaje. <u>Kako primijeniti u praksi:</u> <i>Osiguravanje sljedivosti ovisi o načinu na koji će proizvođač organizirati sljedivost, odnosno kako će osigurati da je proizvod koji stavlja na tržište sljediv od samog početka proizvodnog procesa (ulova) pa sve do krajnjeg potrošača. Razvrstavanje proizvoda u serije se prema članku 56a Uredbe 2023/2842 obavlja prije stavljanja na tržište.</i>

	<i>Način razvrstavanja proizvoda u serije nije detaljno propisan, ali je definirano da se proizvodi ribarstva razvrstavaju u jednu seriju samo ako se radi o jednoj vrsti s istim načinom proizvodnje koji potječu s istog relevantnog zemljopisnog područja i s istog ribarskog plovila ili skupine ribarskih plovila (članak 56.a, stavak 2(a)).</i> <i>Razvrstavanje proizvoda se odvija već na plovilu, a svakako prilikom vaganja i izrade evidencije vaganja. Ukoliko se proizvodi prevoze do prvog kupca mora ih pratiti transportni dokument koji se ispunjava elektronskim putem na PGR-u prije samog prijevoza. Ispunjavanjem transportnog dokumenta kreira se jedinstveni broj LOT-a koji prati pošiljku. Ako ne postoji obveza izrade transportnog dokumenta, LOT broj će se svakako kreirati prilikom izrade evidencije vaganja.</i> <i>LOT broj koji se kreira kroz PGR sastoji se od:</i> <i>- oznake LLOG</i> <i>- bročane oznake koja se sastoji od zadnje dvije znamenke godine (npr. 25), pet zadnjih znamenki CFR broja plovila (XXXXX) te zadnje tri znamenke serijskog broja eOčevidnika, mOčevidnika ili mIzvjeshća (YYY)</i> <i>- FAO šifre vrste morskog organizma</i> <i>Primjer LOT broja za vrstu list: LLOG25XXXXXXYYY/SOL</i> <i>LOT broj mora pratiti proizvod kroz skladištenje, pakiranje, distribuciju, isporuku kupcima te kroz svu prateću dokumentaciju (otpremnica, račun, deklaracija).</i> <i>Važno je napomenuti da su od razvrstavanja u serije/LOT brojeve, kakvo je definirano člankom 58. stavkom 1. i člankom 56.a stavkom 2., izuzete količine proizvoda ribarstva obuhvaćene poglavljem 3. Kombinirane nomenklature koje iznose manje od 30 kg nekoliko vrsta i koje potječu s istog relevantnog zemljopisnog područja i koje su prezentirane na isti način, po ulovnom plovilu i po danu, te se takve mogu razvrstati u istu seriju. (članak 56.a stavak 3).</i> <i>Na sličan način je propisano da se količine proizvoda ribarstva od nekoliko vrsta obuhvaćene poglavljem 3. Kombinirane nomenklature, koje se sastoje od jedinki ispod primjenjive minimalne referentne veličine za očuvanje i potječu s istog relevantnog zemljopisnog područja i s istog ulovnog plovila ili skupine ulovnih plovila, mogu razvrstati u serije u svrhe koje nisu izravna ljudska potrošnja.</i>
Stavak 2.	Serije/LOT brojevi koji se stavljaju na raspolaganje na tržištu ili će vjerojatno biti stavljene na raspolaganje na tržištu moraju biti označene na odgovarajući način kako bi se osigurala sljedivost svake serije. <u><i>Kako primijeniti u praksi:</i></u>

	Proizvođač/ribar mora proizvode razvrstane u serije s jedinstvenim LOT brojem fizički označiti na ambalaži u kojoj se nalaze, odnosno LOT broj mora biti vidljiv na ambalaži proizvoda. Proizvođač/ribar može na ambalažama dodati bar kod ili QR kod koji se može kreirati od informacija sadržanih u LOT broju i informacija koje su mu dostupne. Primjer kreiranja QR koda prikazan je niže u tekstu.
Stavak 3.	Države članice provjeravaju da su gospodarski subjekti uspostavili sustave i postupke za identifikaciju svakoga gospodarskog subjekta koji im je isporučio serije proizvoda ribarstva i akvakulture i kojem su ti proizvodi isporučeni. Ti se podaci moraju staviti na raspolaganje nadležnim tijelima na njihov zahtjev. <u>Kako primijeniti u praksi:</u> Nadležnom tijelu na zahtjev moraju biti dostupne informacije o kreiranim LOT brojevima sa svim potrebnim informacijama. Ako je gospodarski subjekt združio ili dijelio serije, moraju biti dostupne informacije o načinu kreiranja novih LOT brojeva kao i sljedivosti do početnog LOT broja.
Stavak 4.	Serije proizvoda akvakulture obuhvaćene poglavljem 3., tarifnim brojevima 1604 i 1605 poglavlja 16 i podbrojem 1212 21 poglavlja 12 Kombinirane nomenklature i popraćene su minimalnim skupom informacija u skladu sa stavcima 5., 10. i 11. članka 58. <u>Kako primijeniti u praksi:</u> Pod poglavljem 3., tarifnim brojevima 1604 i 1605 te podbrojem 1212 21 poglavlja 12 Kombinirane nomenklature nalaze se svježa, rashlađena i smrznuta riba, prerađeni proizvodi poput konzervirane ribe, dimljene i gotovih proizvoda, proizvodi od školjaka, rakova i glavonožaca te jestive morske alge. Sve ove proizvode mora pratiti minimalan skup informacija propisan uredbom, a to su točan naziv proizvoda, vrsta ribe/organizma, način proizvodnje (ulovljeno), područje gdje je proizvod ulovljen (FAO zona 37.2), oblik proizvoda (svježe, smrznuto, filetirano i sl.) te podaci vezani za sljedivost (serija/lot i prateća dokumentacija).
Stavak 5.	Za serije proizvoda ribarstva ili akvakulture obuhvaćenih poglavljem 3. kombinirane nomenklature na raspolaganje se moraju staviti barem sljedeći podaci: a) identifikacijski broj serije; <u>Kako primijeniti u praksi:</u> Identifikacijski broj serije je LOT broj kreiran putem sustava (PGR) ili LOT broj kojeg kreira proizvođač/ribar odnosno prvi ili sljedeći kupac. b) u slučaju proizvoda koji se ne uvoze u Uniju:

	ii. za sve proizvode ribarstva uključene u seriju, jedinstveni identifikacijski broj ili brojevi izlaska u ribolov ili jedinstveni identifikacijski broj ili brojevi ribolovnog dana; <u>Kako primijeniti u praksi:</u> <i>U LOT broju se nalazi broj očevidnika i CFR broj plovila. Ukoliko proizvođač/ribar sam kreira LOT broj mora voditi računa što sadržava LOT broj i koje informacije je dužan prenijeti sljedećem subjektu u distribucijskom lancu, a nisu sadržane u LOT broju.</i> c) u slučaju uvezenih proizvoda: ii. za sve proizvode ribarstva uključene u seriju, IMO broj ili, ako to nije primjenjivo, drugu jedinstvenu identifikacijsku oznaku ulovnog plovila ili plovilâ, ako je primjenjivo, i broj odnosno brojevi certifikata ili certifikatâ o ulovu podnesenih u skladu s Uredbom (EZ) br. 1005/2008, ako je primjenjivo; d) FAO-ova troslovnu oznaku vrste i njezin znanstveni naziv <u>Kako primijeniti u praksi:</u> <i>npr. SBG - Sparus aurata – komarča, nalazi se u LOT broju koji se kreira putem PGR-a.</i> e) relevantno zemljopisno područje ili područja za proizvode ribarstva ulovljene na moru ili područje ulova ili proizvodnje za proizvode ribarstva ulovljene u slatkim vodama, a za proizvode akvakulture, kako je navedeno u članku 38. stavku 1. Uredbe (EU) br. 1379/2013; <u>Kako primijeniti u praksi:</u> <i>Potrebno je navesti relevantno zemljopisno područje što je u našem slučaju FAO zona 37.2.1. Jadransko more.</i> g) datum ili datume ulova proizvoda ribarstva; <u>Kako primijeniti u praksi:</u> <i>Datum ulova nalazi se u svakom ulovnom dokumentu (eOčevidnik, mOčevidnik i mIzvjешće), nije sadržan u LOT broju.</i> h) količine u kilogramima izražene u neto težini ili, prema potrebi, broju jedinki; j) za proizvode ribarstva koji podliježu zajedničkim tržišnim standardima, informacije potrebne za usklađivanje s tim standardima.
--	--

	<u>Kako primijeniti u praksi:</u> Prilikom izrade evidencije vaganja za proizvode za koje su propisani zajednički tržišni standardi potrebno ih je unijeti. Radi se o unosu veličine (od 1 do 9) i svježine proizvoda ribarstva (Extra, A ili B).
Stavak 6.	Gospodarski subjekti u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, od ulova ili sakupljanja do maloprodaje, moraju osigurati da se za svaku seriju proizvoda akvakulture obuhvaćenih Poglavljem 3 Kombinirane nomenklature, informacije iz stavka 5: a) evidentiraju; i b) u digitalnom obliku stavljaju se na raspolaganje gospodarskom subjektu kojem se isporučuje proizvod ribarstva ili akvakulture te, na zahtjev, nadležnim tijelima. <u>Kako primijeniti u praksi:</u> Sve serije/LOT brojevi koje je proizvođač/ribar kreirao razvrstavanjem proizvoda moraju biti evidentirane u njegovom informacijskom sustavu, a svi kreirani LOT brojevi kao i barkodovi ili QR kodovi (ako se kreiraju) moraju biti dostupni sljedećem kupcu i nadležnom tijelu s informacijama koje su gore navedene. LOT broj se, kao što je navedeno, kreira prilikom izrade transportnog dokumenta ili prilikom izrade evidencije vaganja. Kreirani LOT broj može se koristiti za označavanje ambalaža proizvoda i može se prenositi sljedećem kupcu, no uz njega je sljedećem kupcu (i nadležnom tijelu na zahtjev) potrebno omogućiti i druge informacije poput primjerice datuma ulova i količine. Za ribara i prvog kupca svi kreirani LOT brojevi dostupni su na PGR-u, a ako ih sam kreira mora osigurati vođenje evidencije o istima. Ako se kreira barkod ili QR kod, to nije moguće raditi kroz PGR te se evidencija o tome mora posebno voditi.
Stavak 8.	Države članice od zahtjeva utvrđenih u ovom članku mogu izuzeti male količine proizvoda ribarstva koje potrošačima izravno prodaju ulovna plovila, gospodarski subjekti koji obavljaju ribolov bez plovila ili gospodarski subjekti ribolova u slatkim vodama, pod uvjetom da se proizvodi upotrebljavaju isključivo za osobnu potrošnju i da te količine ne premašuju 10 kg proizvoda ribarstva dnevno po potrošaču. <u>Kako primijeniti u praksi:</u> Ova iznimka još nije propisana u Republici Hrvatskoj, bit će propisana tijekom 2026. godine podzakonskim propisom koji će propisati detaljne zahtjeve za sljedivost proizvoda ribarstva i akvakulture.
Stavak 10.	Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 119.a kojima se dopunjuje ova Uredba u vezi sa zahtjevima u pogledu sljedivosti za serije proizvoda ribarstva ili akvakulture obuhvaćenih tarifnim brojevima 1604 i 1605 poglavlja 16. kombinirane nomenklature, uključujući upotrebu

	digitalnih sustava, na temelju rezultata studije provedene u skladu sa stavkom 9. ovog članka. Ti zahtjevi primjenjuju se od 10. siječnja 2029. <u>Kako primijeniti u praksi:</u> <i>Digitalna sljedivost za prerađene i konzervirane proizvode bit će obvezna od 10. siječnja 2029. godine, do kada će Komisija donijeti delegirane akte.</i>
--	---

3. ŠTO MORA SVAKI PROIZVOĐAČ/RIBAR OSIGURATI?

Zahtjev	Opis
Evidencija o LOT brojevima proizvoda	Proizvođač mora razvrstati sve proizvode u serije i pohraniti sve propisane podatke o svakoj seriji (ID – identifikacijski broj/broj LOT-a, FAO kod vrste i njen znanstveni naziv, datum ulova, količine, podrijetlo). Svaki proizvod koji se plasira na tržište mora biti dio prepoznatljivog LOT-a/serije – skup proizvoda iste vrste, proizveden u istom razdoblju na istoj lokaciji.
Digitalna sljedivost	Informacije o svakom LOT broju moraju biti digitalno pohranjene (nije dovoljno samo na papiru). To može biti interni softver, baza podataka ili slično. Podaci moraju biti dostupni nadležnim tijelima na zahtjev. Informacije moraju pratiti proizvod sve do maloprodaje ili krajnjeg korisnika. Svaki sljedeći subjekt u lancu mora zaprimiti te podatke (npr. putem računa, digitalne razmjene podataka poput elektroničke pošte, etikete s QR kodom). Sljedivost je obvezna za sve proizvode ribarstva, no male količine (do 10 kg dnevno po krajnjem potrošaču) koje potrošačima izravno prodaju ulovna plovila isključivo za osobnu potrošnju mogu biti izuzete ako država tako propiše.
Minimalne informacije po lotu	➤ CFR broj plovila (npr. HRV00000XXXX) ➤ FAO-ova troslovna oznaka vrste i znanstveni naziv (npr. BFT, <i>Thunnus thynnus</i>) ➤ Područje proizvodnje (ulovljeno u Jadranu, FAO zona 37.2.1) ➤ Datum ulova (DD/MM/GGGG) ➤ Neto količina (kg ili broj komada) ➤ Kupac/distributer (kome je prodano)

VAŽNO!

Svaki ribar mora osigurati razvrstavanje i označavanje svojih proizvoda u serije/LOT brojeve koji imaju jedinstveni identifikacijski broj kao i da uz informaciju o LOT broju, prvi kupac zaprimi minimalne informacije po seriji/LOT-u. Dio navedenih informacija može biti već sadržan u LOT broju (poput CFR broja plovila i FAO oznake vrste) dok se ostale informacije (datum ulova, kategorija alata, količine) moraju dostavljati kupcu uz LOT broj i pošiljku, sve u digitalnom obliku (npr. na računu/otpremnicu ili uz račun/otpremnicu poslanu putem e-maila).

4. PRIMJENA NA PROIZVODE

Tip proizvoda	Primjena
Svježi proizvodi (riba, školjke)	10. siječnja 2026.
Prerađeni proizvodi (fileti, dimljeni proizvodi)	10. siječnja 2029.
Konzervirani, obrađeni proizvodi (npr. paštete, riblje konzerve)	10. siječnja 2029.
Proizvodi od algi	10. siječnja 2029.

5. ZAKONODAVNI OKVIR

- Uredba (EU) [2023/2842](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 22. studenoga 2023. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1224/2009 i o izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1967/2006 i (EZ) br. 1005/2008 te uredbi (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 i (EU) 2019/473 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kontrole ribarstva
- Provedbena uredba Komisije (EU) [2023/2364](#) od 26. rujna 2023. o izmjeni Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi („Kombinirana nomenklatura“ ili „KN“)
- Uredba (EU) br. [1379/2013](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, izmjeni uredbi Vijeća (EZ) br. 1184/2006 i (EZ) br. 1224/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000

6. PRIMJER KREIRANJA QR KODA ZA RIBARA

U sljedećem primjeru prikazano je kreiranje QR koda od informacija sadržanih u očevidniku i transportnom dokumentu, dakle, prije izrađene evidencije vaganja i prodajnog lista. Koristili smo jedan od besplatnih generatora za kreiranje QR koda kojeg smo preuzeli u PDF formatu na e-mail račun.

Naziv proizvoda: SRDELA (*Sardina pilchardus*)

LOT broj/serija: 2025MMDD, LLOG25XXXXXYYY/PIL

Područje ulova: 37.2.1., Jadransko more

Datum ulova: 09.12.2025.

Kategorija ribolovnog alata: PS – plivarica za malu plavu ribu - srdelara

Prezervacija: svježa (FRE), A klasa

Prezentacija: WHL

Količina: 250,00 kg

Naziv proizvođača: Obrt Ribar, vlasnik Jure Jurić

Adresa: Dubrovačka 2, 20000 Dubrovnik, HR

Datum izdavanja: 20.12.2025.

7. PRIMJER KREIRANJA QR KODA ZA PRVOG KUPCA

Ukoliko prvi kupac ili vagatelj izrađuje QR kod, u informacije se dodaje i podatak o prvom kupcu.

Naziv proizvoda: SRDELA (*Sardina pilchardus*)

LOT broj/serija: 2025MMDD, LLOG25XXXXXYYY/PIL

Područje ulova: 37.2., Jadransko more

Datum ulova: 09.12.2025.

Kategorija ribolovnog alata: PS – plivarica za malu plavu ribu - srdelara

Prezervacija: svježa (FRE), A klasa

Prezentacija: WHL

Količina: 250,00

Naziv proizvođača: Obrt Ribar, vlasnik Jure Jurić

Adresa: Dubrovačka 2, 20000 Dubrovnik, HR

Naziv prvog kupca: Maestral d.o.o.

Adresa: Riječka 2, 51000 Rijeka

Registracijski broj: HRVFB001234

Datum izdavanja: 21.12.2025.

8. DALJNI KORACI

Korištenjem razvijenih digitalnih aplikacija i evidentiranjem prijevoza, vaganja i prve prodaje elektronskim putem na Portalu gospodarskog ribarstva, omogućeno je razvrstavanje proizvoda u serije/LOT brojeve kao i sljedivost proizvoda ribarstva sa svim potrebnim informacijama do prve prodaje. Ribari i prvi kupci već imaju mogućnost da koristeći informacije na PGR-u razvrstaju svoje proizvode u serije te prije stavljanja na tržište kreiraju LOT brojeve kojim će razvrstane proizvode označiti na ambalaži. Ukoliko sami kreiraju LOT brojeve moraju voditi računa da to mora biti jedinstveni broj koji se mora voditi u posebnoj evidenciji i kojim razvrstani proizvodi moraju biti označeni na ambalaži. Na prvim i sljedećim kupcima je obveza osiguravanja daljnje sljedivosti za svježe, rashlađene i smrznute proizvode ribarstva od 10. siječnja 2026. godine. Ako kupci razvrstane serije ne združuju i ne dijele već takve prodaju dalje, LOT broj i sve ostale informacije su već dostupne. Za subjekte (kupce) koji nisu digitalizirali svoje poslovanje, a pogotovo ako serije proizvoda združuju ili dijele, to će morati čim prije uspostaviti kako bi u svoje sustave mogli evidentirati zaprimljene serije/LOT brojeve proizvoda te iste slati dalje, združivati ili dijeliti, već ovisno o svojim potrebama.

Planirano je tijekom 2026. godine donijeti podzakonski propis kojim će se provesti daljnje usklađivanje s izmjenama Kontrolne uredbe, poput propisivanja da je od zahtjeva sljedivosti moguće izuzeti količine od 10 kilograma dnevno po krajnjem potrošaču, a također će se nastaviti raditi na informatičkim zahvatima i prilagodbama u Informacijskom sustavu ribarstva i Portalu gospodarskog ribarstva kako bi iznašli najoptimalniji način da poboljšamo postojeći sustav na način da ribari, prvi kupci i sljedeći kupci mogu jednostavnije kreirati početne LOT brojeve u koje će razvrstavati svoje proizvode te koje će dostavljati dalje u distribucijskom lancu i koje će, prema potrebi, moći združivati i dijeliti, a pri tom imati evidenciju o navedenom. Do iznalaženja novog rješenja moguće je koristiti LOT broj koji se generira prilikom izrade transportnog dokumenta ili evidencije vaganja kako je ranije navedeno. U izradu mogućeg rješenja i pripremu prijedloga propisa bit će uključeni predstavnici ribara i kupaca.